

„DETAL ARCHITEKTONICZNY HISTORYCZNEGO PAŃSTWA MUSZYŃSKIEGO” W MUZEUM ZIEMI PAN

W dniach od 6 lutego do 5 marca 2009 roku Muzeum Ziemi PAN w Warszawie gościło niezwykłą wystawę fotograficzną – „Detal architektoniczny historycznego państwa muszyńskiego”. W wernisażu wziął udział burmistrz Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna, Waldemar Serwiński, a także przewodnicząca Rady Miasta Krynica – Małgorzata Pólchlopek.

Wystawa powstała z inicjatywy rocznika „Almanach Muszyny” oraz Krynickiego Towarzystwa Fotograficznego. Tematyka prezentowanych zdjęć – na pozór odległa od głównego nurtu zainteresowań muzeum przyrodniczego – znakomicie wpisała się w klimat tego miejsca. Jak to podkreślił dr Ryszard Szczęsny, dyrektor Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk, istnieje przecież bliski związek pomiędzy przyrodą a starą, zanikającą już architekturą, która wykorzystywała naturalne, miejscowe materiały budowlane. Detale architektoniczne z Muszyny, Krynicy, Żegiestowa, Tylicza udokumentowane na kilkuset fotografiach, wyrzeźbione zostały w odpornych na wietrzenie piaskowcach fliszowych oraz w drewnie pochodzącym z drzew, które czerpały soki z wietrzejących skał podłoża. Takie same skały jak te, które stały się elementami konstrukcji miejscowych budynków, budują główne pasma górskie i decydują o wyjątkowości krajobrazu tego regionu. Stara karpacka architektura w naturalny sposób współgra z miękkimi, łagodnymi liniami grzbietów, rozcinanych przez głębokie wąwozy potoków. Szkoda, że ten obraz odchodzi w przeszłość, wypierany przez bezduszną estetykę betonu i asfaltu.

Na szczęście jest grupa osób, które nie przyglądają się obojętnie zmianom zachodzącym w ich otoczeniu. Dokumentowanie „przemijającego” to nie tylko chęć zachowania historii na zdjęciach, ale – co istotniejsze – próba działania na rzecz ratowania tradycyjnego budownictwa karpackiego. W wielu przypadkach zakończona sukcesem.

– Jestem przekonany, że przesłanie autorów wystawy znalazło zrozumienie wśród mieszkańców Warszawy, którzy licznie odwiedzali salę wystawową w Muzeum Ziemi. Świadczą o tym wpisy do książki pamiątkowej: „Wspaniały nastrój mijającego niestety świata... dziękuję za wzruszenie”; „Być może dzięki niej [dokumentacji] przynajmniej część tych pięknych elementów przetrwa nie tylko na kliszy fotograficznej, ale i w naturze”. Czuję, że „promuszyńskie lobby”, budowane przez organizacje społeczne, przy wsparciu lokalnych władz, stało się mocniejsze – powiedział dr Ryszard Szczęsny.

Przypomnijmy, że z inicjatywy rocznika „Almanach Muszyny” oraz Krynickiego Towarzystwa Fotograficznego w latach 2002–2007 odbyło się sześć edycji konkursu fotograficznego, którego celem jest dokumentowanie zagrożonych zniszczeniem lub zapomnieniem detali architektonicznych obiektów znajdujących się na terenie historycznego „państwa muszyńskiego”. W sumie na wszystkie edycje konkursu nadesłano ponad 1500 prac, których autorami było blisko 100 autorów. Na wystawie w Muzeum Ziemi PAN przedstawiono ponad 200 nagrodzonych prac. Dzięki grantowi Fundacji Batorego sporządzona została elektroniczna dokumentacja fotografii nagrodzonych w poszczególnych edycjach. Może ona mieć, jak sądzimy, istotne znaczenie dla prowadzonych w regionie prac konserwatorskich i architektonicznych, zarówno przy staraniach o zachowanie starej substancji budowlanej, jaki i nowych, realizowanych w regionie projektów budowlanych.

Po prawej: dyr Muzeum Ziemi PAN, dr Ryszard Szczęsny, demonstruje otrzymany od Zbigniewa Gruczelaka, znaleziony w Muszynie okaz piaskowca z utrwalonymi śladami działalności życiowej zwierząt morskich sprzed 20–30 mln lat

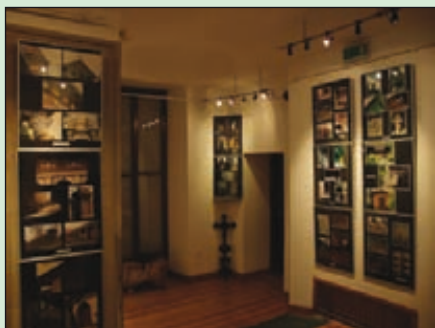

Burmistrz Muszyny Waldemar Serwiński
i prezes Krynickiego Towarzystwa Fotograficznego
Juliusz Jarończyk

**Wernisaż
6 lutego 2009 roku**

Fot. Wojciech Rząsa